

แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้มความรุนแรง
 ในสังคมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
 Guidelines for Strategic Foresight Approach Through Social Violence Trends
 To Promote Criminology Literacy For High School.

ภคนันท์ โหมตบุตร¹ และ ชรินทร์ มั่งคั่ง^{2*}

Phakphanan Modbud¹ and Charin Mangkhang^{2*}

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่¹

A bachelor's degree student in Social Studies at the Faculty of Education, Chiang Mai University¹

สาขาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่^{2*}

Division of Social Studies, Faculty of Education, Chiang Mai University^{2*}

*Corresponding author E-mail: charin.mangkhang@cmu.ac.th

Received: 9 April 2024; Revised: 9 July 2024; Accepted: 9 July 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิเคราะห์เอกสาร โดยการรวบรวมข้อมูลผ่านงานเอกสาร ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 9 ท่าน และแบบบันทึกการสังเกตห้องเรียน

ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เป็นวิทยาการข้ามศาสตร์เพื่อใช้คาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและตีความ ในการคาดการณ์แนวโน้มปรากฏการณ์ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือและแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม 2) การเสนอกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2.1 ด้านการเตรียมการ ครูผู้สอนควรศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากเป็นกระบวนการใหม่ 2.2 ด้านกระบวนการสอน ควรมีการให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง ค้นพบและคิดวิเคราะห์และหาคำตอบด้วยตัวเองโดยครูผู้สอนมีหน้าที่ชี้แนะแนวทาง 2.3 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ การให้ผู้เรียนได้ใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเข้าถึงง่ายและบ่อยที่สุด 2.4 ด้าน

การวัดและประเมินผล ประเมินผล ควรวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยการเน้นการวัดแบบคุณภาพ การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น

คำสำคัญ : ความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา, แนวโน้มความรุนแรงในสังคม, การคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์

Abstract

This article aims to 1) study the Strategic Foresight Approach to learning management through Societal Violence Trends to promote Criminology Literacy among High School Students, and 2) propose learning management guidelines using the Strategic Foresight Approach through Societal Violence Trends to promote Criminology Literacy among High School Students. This study employs qualitative research methods and document analysis by collecting data through documents, interviews with nine high school teachers, and classroom observation records.

The research found that:

1) The Strategic Foresight Approach to learning management is an interdisciplinary science used to predict future events that have not yet occurred by analyzing and interpreting data to forecast trends and phenomena to prepare for and appropriately address problems.

2) The proposed learning management process includes: 2.1) Preparation: Teachers should study the Strategic Foresight Approach to learning management as it is a new process. 2.2) Teaching process: Students should be allowed to engage in self-directed activities, discover, analyze, and find answers independently, with teachers providing guidance. 2.3) Media and learning resources: Students should use easily accessible and frequently used media and learning resources. 2.4) Assessment and evaluation: Evaluation should be based on real situations, focusing on qualitative assessment through observation and interviews.

Keywords: Criminology Literacy, High School Students, Societal Violence Trends, Strategic Foresight Approach

บทนำ

จากภาวะปัจจุบันที่สังคมทั่วโลกเผชิญหน้ากับการเพิ่มขึ้นของความรุนแรงทางสังคมอย่างต่อเนื่อง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมเกิดจากหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะความไม่สงบและความรุนแรงทางสังคม ปัจจัยเหล่านี้รวมถึงการมีกลุ่มติดอาวุธทางการเมือง กลุ่มอาชญากร และกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีผลต่อความเสี่ยงในการเกิดการขัดแย้ง อีกปัจจัยหนึ่งคือความตึงเครียดที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขในภูมิภาคที่มีปัญหา นอกจากนี้ยังมีสถาบันของรัฐที่ไม่ให้ความร่วมมือหรือขาดหายไปซึ่งทำให้เกิดความไม่มั่นคงในสังคม เช่น ระบบนิติธรรมที่ไม่สามารถให้ความยุติธรรมและความเท่าเทียมในการดำเนินการ อีกทั้งยังมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ผิดต่อกฎหมายนำมาซึ่งความขัดแย้ง และสุดท้ายคือการขาดแคลนทรัพยากรที่ทวีความรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่มั่นคงในสังคมได้ ดังนั้นปัจจัยเหล่านี้ทั้งหมดเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงทางสังคมในปัจจุบัน (United Nations, 2020)

สถานการณ์ประเทศไทยในปัจจุบันกำลังพบเจอกับปัญหาความรุนแรงทางสังคมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น จากบทวิเคราะห์ประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 16 ได้เผยแพร่มติการขับเคลื่อน “ระบบสุขภาพทางจิตเพื่อสังคมไทยไร้ความรุนแรง” โดยรายงานว่า ประเทศไทยกำลังเผชิญกับวิกฤตความรุนแรงและปัญหาสุขภาพจิตที่มีลักษณะหลากหลาย และมีความเข้มข้นที่สูงขึ้น อ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2564 ที่ได้รับมาจากการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ และคดีอาญาที่เป็นความผิดต่อชีวิต ร่างกายและเพศ แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นทุกรูปแบบ โดยมีผู้กระทำความรุนแรงเพิ่มขึ้นถึง 1,342 คนต่อปี และความรุนแรงกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกลายมาเป็นการระบอบความรุนแรงในสังคมไทย (POLICY WATCH, 2023) นอกจากนี้ ผลการรายงานจากมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี เกี่ยวกับสถิติการข่มขืนในประเทศไทย เมื่อปี 2565 พบว่า เด็กอายุ 10-15 ปี มีการถูกข่มขืนมากที่สุด โดยมีจำนวน 381 คน ตามด้วยกลุ่มอายุ 15-20 ปีที่มีจำนวน 198 คน และเด็กแรกเกิดถึงอายุ 10 ปี มีจำนวน 110 คน สถิติที่สลดใจนี้ถือเป็นสัญญาณที่น่ากังวลต่อสังคมไทยที่ต้องรับมือต่อความรุนแรง (THE ACTIVE, 2023) และยังมีแนวโน้มปัญหาความรุนแรงอื่นๆ ที่ยังคงปรากฏอยู่ในสังคมไทย อาทิ อาชญากรรมทางไซเบอร์ การเหยียดเพศ เชื้อชาติ เป็นต้น

จากแผนการศึกษาแห่งชาติยุทธศาสตร์ที่ 1 (2560- 2579) ของประเทศไทย เรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ระบุเป้าหมายที่ 2.3 ไว้ว่า การศึกษาต้องมีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะลดระดับความรุนแรงเมื่อเผชิญกับสถานการณ์และปัญหาความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ และที่สำคัญควรมีสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ในการพัฒนาระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไข ให้

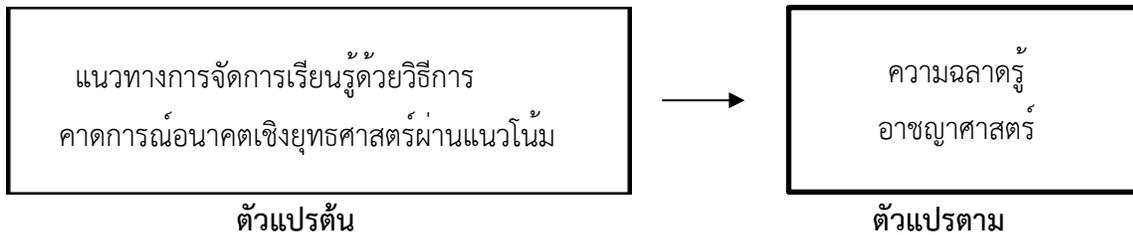
เด็กไทย มีจิตสำนึก ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิดความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

การคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชีวศึกษา เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานวิธีทางอนาคตศึกษา(futures studies) เข้ากับวิธีการบริการจัดการยุทธศาสตร์ (strategic management) ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และหาสาเหตุปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์จากอดีต-ปัจจุบัน เพื่อสร้างยุทธศาสตร์เพื่อดำเนินการในการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (อภิวัฒน์ รัตนวราหะ, 2560) ในการส่งเสริมความฉลาดรู้อาชีวศึกษา กฤษณพงศ์ พุทธระกูล (2565) กล่าวว่า การศึกษาอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาศาสตร์ เป็นการศึกษาอาชสาเหตุ มูลเหตุ แรงจูงใจ ของการกระทำความผิดว่าเพราะเหตุใดคนจึงก่ออาชญากรรม ทั้งยังศึกษาแนวทางในการแก้ไข พื้นฟู พฤตินิสัยของคนที่ทำให้สามารถกลับตัวเป็นคนดี และกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้ ในปัจจุบันยังมุ่งเน้นไปที่การศึกษาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมอีกด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจเสนอการใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้มความรุนแรงในสังคม ในพื้นที่โรงเรียนอำเภอเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความแออัดสูง เป็นแหล่งย่านธุรกิจ และสถานที่เริงรมย์ รวมถึงเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนในระบบการศึกษา มากกว่า 50000 คน จำนวนสถิติจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ เล่มที่ 2/2561 จึงเป็นพื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดแนวโน้มการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่สูง ดังนั้น ในการส่งเสริมความฉลาดรู้ อาชีวศึกษา จึงเป็นการให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงปัญหาอาชญากรรมที่ปรากฏผ่านความรุนแรงในสังคม โดยมีกระบวนการที่สำคัญในการให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาผ่านภูมิหลังของพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีความหลากหลาย การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อสืบหาสาเหตุและปัจจัยการขับเคลื่อนปัญหา ในการคาดการณ์ถึงแนวโน้มในอนาคต และสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหา และการป้องกันรับมือต่อปัญหา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน (immunity) ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อสังคมที่ปกติสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชีวศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชีวศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์ เอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis form) การรวบรวมข้อมูลเอกสารเชิงคุณภาพใน ประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้มความรุนแรงในสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์ เป็นการตีความเชิงวิเคราะห์ เปรียบเทียบและสังเคราะห์เนื้อหาที่ค้นพบ
2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview form) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured) การ สัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ในประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความรุนแรงในโรงเรียนในปัจจุบัน

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

1. ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและปลาย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 9 คน ใช้การคัดเลือก ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ครูผู้สอนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมทักษะความเป็น พลเมืองแก่ผู้เรียน และเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาเรื่องอาชญากรรมความรุนแรงในโรงเรียน โดยผู้ สัมภาษณ์ยินดีเข้าร่วมการวิจัย
2. โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ ที่มีความแออัดสูง เป็นแหล่งย่านธุรกิจ และสถานที่เร่จรมย์ โดยการใช้การ คัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 โรงเรียน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1. การพัฒนาเครื่องมือจากการวิเคราะห์เอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาด้านเนื้อหา เอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและวิธีการจัดการเรียน เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดและตัวแบบในการวิจัยต่อไป

1.2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่งเป็นเอกสารประเภทบทความวิจัย เอกสารและตำราเชิงวิชาการ เอกสารทางการภาครัฐ ฯลฯ รวมถึงการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 การสำรวจสภาพปัญหา

2.1. เพื่อทราบถึงสภาพปัญหาสภาพบริบทจริง จึงได้มีการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและปลาย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 9 คน ครูผู้สอนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมทักษะความเป็นพลเมืองแก่ผู้เรียน และเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาเรื่องอาชญากรรม ความรุนแรงในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดใหม่

3.1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับแนวโน้มความรุนแรงในโรงเรียนและขั้นตอนตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ที่ได้รับการสัมภาษณ์ครูผู้สอนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมทักษะความเป็นพลเมืองแก่ผู้เรียน และเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาเรื่องอาชญากรรมความรุนแรงในโรงเรียน

3.2. การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในการนำข้อมูลที่ได้นำมาเรียบเรียงแยกประเด็นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบการคิดในการวิจัย และสรุปผลข้อมูลที่ได้นำมาอธิบายผลตามแนวคิดทฤษฎีเพื่อค้นหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. การนำข้อมูลที่ได้นำมาเรียบเรียงแยกประเด็นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบการคิดในการวิจัย และสรุปผลข้อมูลที่ได้นำมาอธิบายผลตามแนวคิดทฤษฎีเพื่อค้นหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย

5.1. เป็นการสรุปผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้มความรุนแรงในสังคมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านอาชญาศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยทำการเรียบเรียงข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับจากกระบวนการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบการพรรณนา เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวคิด หลักการ และรูปแบบการดำเนินงาน ซึ่งจะนำไปสู่การเสนอแนวทางการปฏิบัติในห้องเรียนสังคมศึกษาในโรงเรียน

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่าน แนวโน้มความรุนแรงในสังคมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชีวศาสตร์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร รวบรวม ข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการทำคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์จากกระบวนการของ Andy Hines (2008) และอภิวัฒน์ (2021) ในการส่งเสริมความฉลาดรู้อาชีวศาสตร์ พบว่า แนวทางการจัดการ เรียนรู้ด้วยการทำนายอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เป็นหนึ่งในอนาคตวิทยา(Futurology) หรืออนาคตศาสตร์การศึกษา (Futures Studies) วิทยาการข้ามศาสตร์เพื่อใช้คาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น โดยการนำหลักการ เหตุผลการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน รวมถึงมิติประวัติศาสตร์ เพื่อใช้ในการคาดการณ์และวิเคราะห์อนาคต ทำให้ การคาดการณ์อนาคตขึ้นอยู่กับพื้นฐานของข้อมูล (Foresight the future) ในการใช้ชุดข้อมูลมาอ้างอิงความ เป็นมาของปรากฏการณ์ เพื่อทำความเข้าใจและสร้างฉากทัศน์อนาคตที่มีความหลากหลาย ในการเตรียมพร้อม รับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและเตรียมพร้อม การรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การ สร้างความเข้าใจ (Empathize) เป็นกระบวนการที่สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นใน สังคม ในการอธิบายถึงความรุนแรงคืออะไร และความรุนแรงที่ส่งผลต่อสังคมเป็นลักษณะอย่างไร 2) การระบุ ประเด็น (Identify) การระบุประเด็นความรุนแรงทางสังคมที่ต้องการศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขตในการศึกษา องค์ประกอบที่สำคัญเพื่อสำรวจปัญหา 3) การสืบสวน (Enquiry) กระบวนการค้นหาสภาพของปัญหาเพื่อการหา แนวโน้มและปัจจัยขับเคลื่อนของปัญหา โดยวิธีการที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน สภาพอดีต และ ยุคสมัย โดยคุณสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ 2 แหล่งที่สำคัญ ข้อมูลขั้นทุติยภูมิ จากสิ่งพิมพ์ รายงาน บทความวิชาการ ข่าวหลายแห่ง และข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ 4) ฉากทัศน์ (Scenarios) การฉายภาพอนาคตเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับผลจากความรุนแรงทางสังคมที่กำหนด โดย อาศัยการวิเคราะห์จาก แนวโน้ม ปัจจัยขับเคลื่อนและเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือทำให้ปัญหานั้นเปลี่ยนแปลง ไป 5) วิสัยทัศน์ (Vision) การวิเคราะห์หายนะของผลจากการคาดการณ์จากฉากทัศน์ และตั้งวิสัยทัศน์เกี่ยวกับ ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น 6) ยุทธศาสตร์ (Strategy) การสร้างแนวทางการรับมือหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งเป้าไว้ 7. การปฏิบัติ (Action) การเริ่มดำเนินการตามแผน มีการประเมินผลการปฏิบัติใช้ และการปรับปรุงแก้ไขยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องโดยการจัดการเรียนรู้การทำนายอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เป็น แนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่านแนวโน้มปัญหาความรุนแรงทางสังคมที่ผู้เรียนเข้าใจปัญหาและปัจจัยแวดล้อมเพื่อ

ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมทักษะความเป็นพลเมืองแก่ผู้เรียน และเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาเรื่องอาชญากรรมความรุนแรงในโรงเรียน จำนวน 9 ท่าน ในปีการศึกษา 2566 ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านอาชญากรรมศาสตร์

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
การสร้างความเข้าใจ (Empathize)	กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ รับรู้ และเห็นคุณค่าในปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ยกตัวอย่าง - ครูใช้เหตุการณ์ปัจจุบันที่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมที่ใกล้ตัวในชีวิตประจำวันของนักเรียน ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนต่อเหตุการณ์นั้นๆ ฟังและตอบสนองต่อคำถามหรือข้อสงสัยของผู้เรียนอย่างจริงจัง		ทำความเข้าใจปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม สำนวทบทวนมวลประสบการณ์ในการพบเจอปัญหาความรุนแรงในสังคม ในการแลกเปลี่ยนสนทนาร่วมกัน
การระบุประเด็น (Identify)	วิเคราะห์คำตอบของผู้เรียนจากขั้นตอนที่ 1 เปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative Learning Theory) ระหว่างครูและผู้เรียน ในการกำหนดประเด็นปัญหาที่สนใจ โดยมีความเกี่ยวข้องกับบริบทในพื้นที่ หรือประสบการณ์ที่เผชิญ		สำรวจความสนใจของตนเอง จาก การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นที่ 1 ตัดสินใจเลือกประเด็นปัญหา ร่วมกันภายในกลุ่ม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของการแก้ไขปัญหา และทักษะความรู้ความสามารถของตน
การสืบสวน (Enquiry)	กำหนดแนวทางการศึกษาให้กับผู้เรียน การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน สภาพอดีต และยุคสมัยในประเด็นในปัญหาที่สนใจ เพื่อวิเคราะห์ถึงแนวโน้ม โดยอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณ ในแหล่งปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ สิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูล และจริยธรรมบนโลกดิจิทัล (Digital Ethics)		การสืบหาข้อมูลจากภูมิหลังของปัญหาที่มีความหลากหลายหาสาเหตุและปัจจัยสนับสนุนที่เป็นตัวควบคุมการเกิดขึ้นของปัญหา สถิติการเพิ่มขึ้นและลดลงของปัญหา ในแหล่งปฐมภูมิหรือ

		<p>ทุกิยภูมิ คำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูลและจริยธรรมบนโลกดิจิทัล (Digital Ethics)</p>
<p>ฉากทัศน์ (Scenarios)</p>	<p>กระบวนการให้ผู้เรียนสร้างฉากทัศน์ จากขั้นตอนที่ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จากขั้นที่ 3 โดยสร้างภาพอนาคตประเด็นปัญหาที่กำหนด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และอาจมีการตั้งคำถาม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เหตุใดผู้เรียนจึงสร้างฉากทัศน์ของประเด็นปัญหาออกมาเป็นสถานการณ์แบบนี้? - ปัจจัยสำคัญใดที่ส่งเสริมให้ภาพทัศน์ของผู้เรียนมีลักษณะเช่นนี้? 	<p>สร้างฉากทัศน์สถานการณ์ที่เลือกหาแนวโน้มที่ได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 3</p>
<p>วิสัยทัศน์ (Vision)</p>	<p>การเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนเลือกฉากทัศน์และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์ปัญหา และการตัดสินใจ อาจมีการตั้งคำถาม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแก้ไขปัญหาฉากทัศน์ที่เลือก มีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนภาพสถานการณ์ในอนาคตอย่างไร 	<p>การทบทวนจุดแข็งจุดอ่อนของกลุ่มตนเอง ในประเมินเพื่อกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา</p>
<p>ยุทธศาสตร์ (Strategy)</p>	<p>ครูผู้สอนสนับสนุนผู้เรียนในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ในการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์ปัญหา และการทำงานเป็นทีม</p>	<p>การระดมความคิดร่วมกันในการวางแผนและออกแบบวิธีการการแก้ไขปัญหา</p>
<p>การปฏิบัติ (Action)</p>	<p>การเน้นการลงมือทำจริงเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ (Constructivism) ในการสร้างความรู้ของตนเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและคนอื่น ๆ และความคงทนด้านการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างกิจกรรมที่เป็นจริงและสัมพันธ์กับชีวิตของผู้เรียน - ติดตามและประเมินผลการเรียนรู้และให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง 	<p>การลงมือปฏิบัติจริงตามแนวทางที่ได้วางแผน ติดตามและเน้นการตามระยะที่ตั้งเป้า ประเมินและสรุปผลของเป้าหมาย</p>

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นบทบาทของครูและผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ 7 ขั้นตอน นอกจากนี้ การ

เตรียมความพร้อมของครูผู้สอนทั้งในด้านการจัดกิจกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ รวมถึงด้านการวัดประเมินเองต่างมีความสำคัญ สามารถสรุปข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมของครู ครูผู้สอนควรศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงอนาคตให้ผู้เรียนคาดการณ์แนวโน้มความรุนแรงทางสังคมเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและรับมือต่อปัญหา ซึ่งถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ซึ่งไม่มีในตำราเรียน

2. ด้านการจัดขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ คือการให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง ค้นพบและคิดวิเคราะห์และหาคำตอบด้วยตัวของผู้เรียนเองโดยครูผู้สอนมีหน้าที่สำคัญ คือการชี้แนะเพื่อให้ได้คำตอบ โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

2.1. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหาการใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงการมีอยู่ของปัญหา

2.2. ครูควรจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการระดมสมองร่วมกัน โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมมารวมแลกเปลี่ยนเพื่อคาดการณ์ปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

2.3. ครูควรจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้นำแนวทางไปใช้ได้จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงปัญหา และสร้างแนวทางการการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทชีวิตจริง

3. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้

3.1. ครูควรใช้สื่อการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น สื่อดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ แต่ควรคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางสังคม

3.2. ครูควรสร้างแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่าย อาจจะไม่ใช่แค่ในสื่อสังคมออนไลน์ แต่รวมถึงบอร์ดภายในโรงเรียนต่างๆ ที่ผู้เรียนพบเห็นเป็นประจำ

4. ด้านการวัดและการประเมินผล ครูผู้สอนควรวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยการเน้นการวัดแบบคุณภาพ ในการสัมภาษณ์ พูดคุยร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและทัศนคติของผู้เรียน

องค์ความรู้ใหม่

การจัดการเรียนรู้ด้วยการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้มทางสังคม เป็นกลยุทธ์ที่ผนวกกับความฉลาดรู้ อาชญาศาสตร์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ศึกษาปัญหาความรุนแรงทางสังคมที่นำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรม โดยสำรวจข้อมูลทั้งแง่ของปฐมภูมิและหตุยภูมิ เพื่อเข้าใจถึงสาเหตุ และปัจจัยการขับเคลื่อนของปัญหา ที่นำมาซึ่งพฤติกรรมที่ผิดปกติ จนนำไปสู่การสร้างฉากทัศน์ของแนวโน้มของปัญหาความรุนแรง โดยเน้นที่

การพัฒนาแนวทางที่เป็นระบบในการเตรียมความพร้อมและออกแบบแนวทางแก้ไขปัญหาความรุนแรงทางสังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต จากกระบวนการเหล่านี้เป็นผลต่อเนื่องที่ทำให้ผู้ที่ศึกษาค้นพบองค์ความรู้ใหม่ คือ การสร้างจิตวิทยาอาชญากรรมในห้องเรียนที่เป็นส่วนหนึ่งของสาขาจิตวิทยา ที่มุ่งเน้นการทำความเข้าใจมุมมอง ความคิด ความเข้าใจ การกระทำ และปฏิกิริยาของบุคคลที่ก่ออาชญากรรม ในทางการศึกษา เช่น ในมุมมอง ครูผู้สอนอาจจะต้องทำความเข้าใจมุมมองทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน โดยการค้นหาสาเหตุว่า เพราะเหตุใดผู้เรียนจึงแสดงพฤติกรรมแบบนี้ ปัจจัยการขับเคลื่อนของพฤติกรรมคืออะไรและจะมีการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างไร โดยไม่มุ่งตัดสินผู้เรียนแค่เพียงมุมมองภายนอก โดยทักษะที่จำเป็นต่อการสร้างจิตวิทยาอาชญากรรมในห้องเรียน มีดังนี้ 1. การวิเคราะห์ จำเป็นต้องเข้าใจถึงสาเหตุและปัจจัยการเกิดพฤติกรรม เพื่อออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม เพื่อไม่ให้กระทำผิดซ้ำ 2. ความเที่ยงธรรม ควรมีความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ใช้ความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ โดยไม่ปล่อยให้อารมณ์มาขัดขวาง 3. การฟัง ควรเป็นผู้ฟังที่ดี เพื่อทราบถึงสาเหตุและปัจจัยการเกิดพฤติกรรมของผู้ก่ออาชญากรรม 4. การเอาใจใส่ ควรเอาใจใส่ เมื่อทำการวิเคราะห์พฤติกรรมทางจิตวิทยา หรือสัมภาษณ์เพื่อสังเกตพฤติกรรมบางอย่าง เพื่อออกแบบแนวทางการแก้ไขที่ได้ประสิทธิผลมากที่สุด ดังนั้น การประยุกต์ใช้ทักษะจิตวิทยาอาชญากรรมในห้องเรียน จะส่งผลให้ครูและนักเรียนเข้าใจการกระทำและสามารถรับมือและแก้ไขพฤติกรรมที่ผิดปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญทำให้ครูสามารถใช้ทักษะจิตวิทยาอาชญากรรมเพื่อเข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการและอารมณ์ของนักเรียนในทุกๆ สถานการณ์

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้ม ความรุนแรงในสังคมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจำแนกการ อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการทำนายอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้ม ความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ผลวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการทำนายอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เป็นหนึ่งในอนาคตวิทยา(Futurology) หรืออนาคต ศาสตร์การศึกษา (Futures Studies) วิทยาการข้ามศาสตร์เพื่อใช้คาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น โดยการนำหลักการเหตุผลผลการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน รวมถึงมิติประวัติศาสตร์สำหรับคาดการณ์และวิเคราะห์ อนาคต ทำให้การคาดการณ์อนาคตขึ้นอยู่กับพื้นฐานของข้อมูล (Foresight the future) การวิเคราะห์ถึงอนาคต จึงต้องใช้ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม และใช้ชุดข้อมูลมาอ้างอิงความเป็นมาของปรากฏการณ์ เพื่อทำความเข้าใจและสร้างฉากทัศน์อนาคตที่มีความหลากหลาย ในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและเตรียมพร้อมรับมือ

ปรากฏการณ์ในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ ชรินทร์ มั่งคั่ง (2022) กล่าวว่า อนาคตศาสตร์ การศึกษา เป็นการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอนาคตศาสตร์ที่บูรณาการกับเทคนิควิธีการเพื่อพัฒนา กระบวนการสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้มีความฉลาดรู้วิทยาการข้ามศาสตร์ในการตัดสินใจวางแผน สังคมอนาคตเพื่อป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในการเตรียมพร้อมรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549) กล่าวว่า การคิดอนาคตจะช่วยให้ สามารถปรับตัวได้เท่าทันกับสถานการณ์ หรือเป็นการรู้ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้สามารถเตรียมพร้อม ในการเข้าสู่อนาคตได้อย่างเหมาะสม การเตรียมการรับมือและป้องกัน และหลีกเลี่ยงอันตรายที่อาจจะเกิด จาก การสังเคราะห์กระบวนการคาดการณ์อนาคตอย่างมียุทธศาสตร์จาก Andy Hines (2008) และอภิวัฒน์ (2021) สามารถสร้างแนวทางจัดการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างความเข้าใจ (Empathize) 2) การระบุประเด็น (Identify) 3) การสืบสวน (Enquiry) 4) ฉากทัศน์ (Scenarios) 5) วิสัยทัศน์ (Vision) 6) การสร้างยุทธศาสตร์ (Strategy) 7) การปฏิบัติ (Action) สอดคล้องกับรูปแบบการคิดแก้ปัญหาเชิงอนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์ ในการนำสภาพการณ์อนาคตเข้าสู่ระบบการคิด นำเสนอสภาพการณ์อนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น ในการทำนายสภาพการณ์ อนาคตจากข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ของตนมาวิเคราะห์ว่าอนาคตจะเกิดปัญหาใดบ้างและควรมีการ เลือกเกณฑ์ใดที่จะเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาคือความยั่งยืนในทุกสถานการณ์ที่เป็นไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของสุปราณี คำแปง (2022) เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเชิง อนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การส่งเสริมความสามารถในการคิด แก้ไขปัญหาเชิงอนาคต ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเชิงอนาคต อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 75.63) ทั้งนี้ การเรียนรู้การคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงในสังคม เป็นการจัดการ เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์ 3 ด้าน 1) ความรู้อาชญากรรม 2) การแก้ปัญหา 3) ตระหนักรู้ทาง สังคม จึงสอดคล้องกับภุชณพงค์ พุตระกูล (2565) กล่าวว่า การศึกษาอาชญาศาสตร์เป็นการศึกษาที่มีความ เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม ในการสืบหา สาเหตุ แรงจูงใจ ที่ทำให้มนุษย์ก่อให้เกิดการกระทำทางอาชญากรรม หรือการกระทำที่ผิดปกติไปจากกฎเกณฑ์ทางสังคม และเป็นการศึกษาถึงแนวทางในการแก้ไข ฟันฟู พฤตินิสัยของ คนที่กระทำความผิดให้สามารถกลับตัวเป็นคนดี กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข อีกทั้งในปัจจุบันยังมี การศึกษาถึงแนวทางในการป้องกันปัญหาทางอาชญากรรม

ผลการวิจัยประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเสนอแนวทางจัดการเรียนรู้ด้วยการทำนายอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ ครูควรมุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยเน้นให้ ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหา คิดวิเคราะห์และหาคำตอบด้วยตัวเอง หรือเป็นการระดมสมองร่วมกัน โดยครูมีบทบาทแค่

เพียงเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของพิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2550) กล่าวว่า การสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางความคิด และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และไปประยุกต์ใช้ได้ โดยบทบาทของครูเป็นเพียงแค่ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ คือ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหา ใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงการมีอยู่ของปัญหา สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ของบรูเนอร์ (1960) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้ค้นพบปัญหาและสถานการณ์ ในการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยไม่ได้รับคำแนะนำจากครู บทบาทของครูจะเป็นผู้ที่คอยชี้แนวทางเพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ไขปัญหา ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองโดยการหาข้อมูลการวิเคราะห์และสรุปผล ครูควรจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการระดมสมองร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของอนุสร หงษ์ขุนทด (2023) กล่าวว่า การระดมสมอง เป็นการนำผู้เรียนมาเข้าร่วมในพื้นที่เดียวกัน เพื่อระดมความคิดจำนวนมาก เกี่ยวกับเรื่อง หรือปัญหาที่วางเป้าหมาย โดยเน้นไปที่ปริมาณของความคิด เพราะยังมีความคิดมาก ก็ย่อมมีแนวทางการแก้ไข หรือ แนวคิดเต็ม ๆ แตกต่างกันไปมากขึ้น เป็นการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างเครื่องมือที่มีคุณค่าสำหรับการแก้ไขปัญหาและสร้างไอเดียใหม่ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนิชา จันทราสา (2563) เรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการระดมสมองและกระบวนการสร้างฉลากทัศนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอนาคต โดยมีองค์ประกอบการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดประเด็นปัญหา 2) เลือกปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอนาคต 3) จำแนกปัจจัยที่แน่นอนและไม่แน่นอน 4) พิจารณาคัดเลือกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาพอนาคตมากที่สุด 5) เขียนฉลากทัศนและนำเสนอวิธี ในด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ครูควรใช้สื่อการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น สื่อดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ แต่ควรคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางสังคม ครูควรสร้างแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่าย อาจจะไม่ใช่แค่ในสื่อสังคมออนไลน์ แต่รวมถึงบอร์ดภายในโรงเรียนต่างๆ ที่ผู้เรียนพบเห็นเป็นประจำ สอดคล้องกับแนวคิดของเกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2563) กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ประหยัดเวลา เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะใหม่รวมถึงเนื้อหาที่ทันสมัยและตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันได้อย่างทันที ด้านการวัดและการประเมินผล ครูผู้สอนควรวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยการเน้นการวัดแบบคุณภาพ ในการสังเกต การสัมภาษณ์ พูดคุยร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและทัศนคติของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของราชบัณฑิตยสถาน (2012) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินจากพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการทำงาน และผลงานในสภาพบริบทการเรียนการสอนตามบริบทสังคม และชุมชนของนักเรียน เป็นเครื่องมือวัดสมรรถนะของผู้เรียนรู้ ซึ่งได้มาจากการกระทำหรือการแลกเปลี่ยนจากผู้อื่น

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เป็นหนึ่งในอนาคตวิทยา(Futurology) หรืออนาคตศาสตร์การศึกษา (Futures Studies) วิทยาการข้ามศาสตร์เพื่อใช้คาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น โดยการนำหลักการเหตุผลการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน รวมถึงมิติประวัติศาสตร์สำหรับคาดการณ์และวิเคราะห์อนาคต ในการคาดการณ์แนวโน้มความรุนแรงทางสังคม เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดริเริ่มในการเข้าใจปรากฏการณ์สังคมในอดีตและปัจจุบัน และเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์กระบวนการแก้ไขปัญหาเพื่อเตรียมรับมือกับปรากฏการณ์ปัญหาความรุนแรงทางสังคมในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการให้ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหาด้วยตนเอง การระดมความคิดระหว่างกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ข้อมูลที่มีความหลากหลายในการหาแนวทางการรับมือและแก้ไขปัญหา อาจจะมีการใช้สื่อการและแหล่งการเรียนรู้เข้ามาช่วยเสริมโดยอาจจะเป็นสื่อที่ผู้เรียนเข้าถึงง่ายและทันสมัย และในการวัดและประเมินผลควรวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง ทั้งนี้การส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงมูลเหตุ ปัจจัย พฤติกรรมของบุคคลที่ใช้ความรุนแรงจนก่อให้เกิดอาชญากรรม เพื่อเตรียมพร้อมรับมือและหาแนวทางแก้ไขปัญหาปรากฏการณ์ความรุนแรงทางสังคม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ครูผู้สอนควรเตรียมตัวและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้วิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้มความรุนแรงในสังคมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์ เนื่องจากเป็นองค์ความรู้ค่อนข้างใหม่ เพื่อสามารถใช้ประโยชน์จากกระบวนการเรียนรู้นี้ให้มีประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียนให้มากที่สุด

ครูผู้สอนควรเข้าไปร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชี้แนะ ตรวจสอบกระบวนการทำงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้มีความซับซ้อนและในการศึกษาข้อมูลในแง่ของปฐมภูมิและพฤติกรรมในจำนวนมาก อาจจะทำให้เกิดข้อมูลที่ผิดพลาดและไม่ถูกต้องได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแนวโน้มความรุนแรงในสังคมเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้อาชญาศาสตร์

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ได้จากการทำวิจัยนี้ไปทดลองใช้หรือทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของแนวทางดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณพงศ์ พุทธระกูล. (2022). ศาสตร์การศึกษาด้านอาชีวศึกษา. <https://www.thaipost.net/public-relations-news/264293/>
- เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ. (2563). E-Learning ประโยชน์ของการเรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning Benefit). <https://www.iok2u.com/article/information-technology/e-learning-e-learning-benefit>.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดอนาคต. (พิมพ์ครั้งที่ 1). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์บริษัทซัคเซสมิเดีย.
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2565). การสอนอนาคตวิทยาสำหรับครูสังคมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: สำนักพิมพ์บริษัทลานนาการพิมพ์จำกัด.
- ณัฐนิชา จันทราสา. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการระดมสมองและกระบวนการสร้างฉันทน์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงอนาคต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2550). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2575. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สุปราณี คำแป้ง. (2022). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ไขปัญหาเชิงอนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2012). The Royal Institute Education Dictionary. Arun Printing.
- อนุสร หงษ์ขุนทด. (2023). แนวทางการออกแบบการสอนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการระดมความคิดของนักเรียน. http://krukob.com/web/news-83/#google_vignette.
- อภิวัฒน์ รัตนวราหะ. (2563). อนาคตการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: สำนักพิมพ์หจก. ล็อคอินดีไซน์เวิร์ค.
- อภิวัฒน์ รัตนวราหะ. (2564). การคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: สำนักพิมพ์หจก. ล็อคอินดีไซน์เวิร์ค.
- Bruner, J. S. (1960). The Process of Education. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Hines, A. (2006). **Thinking About the Future: Guidelines for Strategic Foresight**. Publisher.

International Career Institute Blog. (2023). **8 Skills Needed for Criminology**.
<https://icieducation.co.uk/blog/8-skills-needed-for-criminology/>.

Policy Watch. (2023). **สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย เจอวิกฤตความรุนแรง-เศรษฐกิจ**.
<https://policywatch.thaipbs.or.th/article/life-7>.

Study Smarter. (n.d.). **Criminal Psychology**.
<https://www.studysmarter.co.uk/explanations/psychology/social-context-of-behaviour/criminal-psychology/>.

The Active. (2023). **เปิดสถิติปี 2566 เหยื่อคุกคามทางเพศเพิ่มขึ้น เยาวชนไทยยังเสี่ยงภัยรอบด้าน**.
<https://theactive.net/news/public-health-20231228/>.

The Indeed Editorial Team. (2022). **What Are Criminologist Skills? (Definitions and Examples)**.
<https://www.indeed.com/career-advice/resumes-cover-letters/criminologist-skills>.

United Nations. (2020). **A New Era of Conflict and Violence**. <https://www.un.org/en/un75/new-era-conflict-and-violence>.